

บทความวิทยุเรื่อง
พระราชบัญญัติราชบัณฑิตยสภา พ.ศ. ๒๕๕๘

เรียบเรียงโดย
สนธิกาญจน์ เพื่อนสงคราม
วิทยากรชำนาญการพิเศษ

บทนำ

เมื่อเราต้องการทราบความหมายของคำศัพท์ภาษาไทย หรือคำศัพท์ภาษาต่างประเทศที่ใช้คำไทยแทนได้ สิ่งที่เรานึกถึงสำหรับการค้นคว้าหาข้อมูล คือ พจนานุกรม ซึ่งบนปกพจนานุกรม เราจะสังเกตเห็นคำว่าราชบัณฑิตยสถานเสมอ ซึ่งมีการใช้ชื่อราชบัณฑิตยสถานมาเป็นระยะเวลาหนึ่งแล้ว ปัจจุบันมีการเปลี่ยนกลับไปใช้ชื่อเดิมที่ใช้เรียกกันมานับแต่เมื่อพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัวได้ทรงสถาปนาราชบัณฑิตยสถานขึ้นเมื่อวันที่ ๑๙ เมษายน พุทธศักราช ๒๔๖๙ เพื่อเฉลิมพระเกียรติในโอกาส ๑๒๐ ปี พระบรมราชสมภพ โดยกลับไปใช้ชื่อเป็นราชบัณฑิตยสภาเหมือนแต่ก่อน โดยเป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่ในการจัดทำพจนานุกรม การให้คำจำกัดความความหมายของคำศัพท์ การบัญญัติหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการใช้ภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ เป็นต้น เพื่อให้เป็นแบบแผนเดียวกันหรือเป็นมาตรฐานของทางราชการ รวมทั้งการให้บริการทางวิชาการแก่หน่วยงานของรัฐและเอกชน ตลอดจนประชาชนทั่วไป

ประวัติความเป็นมา

ราชบัณฑิตยสถานเป็นหน่วยงานที่แยกมาจากราชบัณฑิตยสภาเดิม ซึ่งเป็นหน่วยงานที่ทำงานทั้งทางวิชาการและปฏิบัติการในด้านหนังสือตำราวรรณคดี โบราณคดีและประณีตศิลป์

ต่อมาหลังจากที่ประเทศไทยได้เปลี่ยนแปลงการปกครองเป็นระบอบประชาธิปไตย เมื่อวันที่ ๒๔ มิถุนายน พ.ศ. ๒๔๗๕ รัฐบาลได้เห็นว่า การจะทำนุบำรุงประเทศให้เจริญก้าวหน้าตามแบบอารยประเทศได้ ประเทศไทยจะต้องมีผู้ทรงความรู้ทัดเทียมกับประเทศที่มีความเจริญทางวิชาการ และจะต้องมีสถาบันที่เป็นแหล่งรวมนักวิชาการสาขาต่างๆ เพื่อจะได้ติดต่อแลกเปลี่ยนความรู้กับองค์การปราชญ์ของนานาประเทศแล้วทำการค้นคว้า วิจัย จัดทำเป็นตำราออกเผยแพร่สู่ประชาชนและนักศึกษา รัฐบาลจึงได้ยกเลิกราชบัณฑิตยสภาแล้วตั้งหน่วยงานขึ้นใหม่ ๒ หน่วยงาน คือ ราชบัณฑิตยสถาน และ กรมศิลปากร ซึ่งที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้มีมติให้ความเห็นชอบร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยราชบัณฑิตยสถานให้ประกาศใช้เป็นกฎหมายได้ เมื่อวันที่ ๓๑ มีนาคม พ.ศ. ๒๔๗๖ ซึ่งถือเป็นวันสถาปนาราชบัณฑิตยสถาน ราชบัณฑิตยสถานในสมัยนั้นมีฐานะเป็นนิติบุคคล ได้รับเงินอุดหนุนจากรัฐบาลตามสมควรและให้นายกรัฐมนตรีเป็นผู้รักษาการ

ใน พ.ศ. ๒๔๙๕ สภาผู้แทนราษฎรได้ตราพระราชบัญญัติราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๔๙๕ ขึ้นใช้แทนพระราชบัญญัติฉบับ พ.ศ. ๒๔๗๖ โดยกำหนดให้นายกรัฐมนตรีเป็นผู้เลือกราชบัณฑิตก่อนนำความกราบบังคมทูล และฐานะของราชบัณฑิตยสถานเปลี่ยนไปเป็นทบวงการเมือง อยู่ในบังคับบัญชาของนายกรัฐมนตรี

ต่อมาได้มีการตราพระราชบัญญัติราชบัณฑิตยสถาน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๔๘๗ แก้ไขปรับปรุงพระราชบัญญัติฉบับ พ.ศ. ๒๔๘๕ ในบางมาตรา โดยให้ที่ประชุมราชบัณฑิตเป็นผู้เลือกภาคีสมาชิกแล้วเสนอ นายกรัฐมนตรีนำความกราบบังคมทูลพระกรุณาทรงแต่งตั้งเป็นราชบัณฑิต และฐานะของราชบัณฑิตยสถาน เปลี่ยนเป็นหน่วยงานอิสระขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี ตามมาตรา ๒๗ แห่งพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ๖) พุทธศักราช ๒๔๘๕

ใน พ.ศ. ๒๔๙๕ ราชบัณฑิตยสถานยังคงเป็นหน่วยงานอิสระ แต่เปลี่ยนมาขึ้นตรงต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม พ.ศ. ๒๕๐๑ ขึ้นตรงต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๑๕ มีสถานภาพเป็นส่วนราชการที่ไม่สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวง หรือทบวง มีฐานะเป็นกรม และอยู่ในบังคับบัญชาของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

พ.ศ. ๒๕๔๔ ได้มีพระราชบัญญัติราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๔๔ โดยยกเลิกพระราชบัญญัติราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๔๘๕ และฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๔๘๗ จนปี พ.ศ. ๒๕๕๘ ได้มีการออกพระราชบัญญัติราชบัณฑิตยสภา พ.ศ. ๒๕๕๘ โดยยกเลิกพระราชบัญญัติราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๔๔ พระราชบัญญัติฉบับนี้มีการประกาศใช้ในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๒ ตอนที่ ๑๐ ก เมื่อวันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ โดยให้ราชบัณฑิตยสถานตามพระราชบัญญัติราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๔๔ เป็นสำนักงานราชบัณฑิตยสภา โดยมีฐานะเป็นกรม ซึ่งไม่สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวงหรือทบวงตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบราชการแผ่นดิน

เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่เป็นการสมควรเปลี่ยนชื่อ “ราชบัณฑิตยสถาน” เป็น “ราชบัณฑิตยสภา” อันเป็นชื่อเดิมที่ใช้เรียกสืบมานับแต่เมื่อพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัวได้ทรงสถาปนาขึ้นเมื่อวันที่ ๑๙ เมษายน พุทธศักราช ๒๔๖๙ เพื่อเฉลิมพระเกียรติยศ ในโอกาส ๑๒๐ ปี พระบรมราชสมภพ รวมทั้งปรับปรุงอำนาจหน้าที่ของราชบัณฑิตยสภา และการบริหารงานวิชาการของราชบัณฑิตยสภาให้แพร่หลายแก่วงวิชาการของประเทศและประชาชนทั่วไปมากยิ่งขึ้น ประกอบกับให้มีการจัดตั้งกองทุนสวัสดิการสมาชิกราชบัณฑิตยสภา เพื่อเป็นประโยชน์แก่สมาชิกราชบัณฑิตยสภา และกำหนดให้รายได้ที่ราชบัณฑิตยสภาได้รับจากการให้บริการทางด้านวิชาการและการจัดการศึกษาอบรม สามารถนำไปใช้จ่ายในการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ของสำนักงานราชบัณฑิตยสภา โดยไม่ต้องนำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน เพื่อให้มีความคล่องตัวในการบริหารงานวิชาการมากยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

พระราชบัญญัติฉบับนี้มีทั้งหมด ๔๒ มาตรา แบ่งเป็น ๔ หมวด โดยหมวดที่ ๑ บททั่วไป หมวดที่ ๒ สมาชิก หมวดที่ ๓ ราชบัณฑิตยสภา และบทเฉพาะกาล

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติฉบับนี้ มีดังนี้

หมวด ๑ บททั่วไป

มาตรา ๖ ให้ราชบัณฑิตยสภาเป็นสถานที่บำรุงสรรพวิชา ซึ่งพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัวได้ทรงสถาปนาขึ้น มีวัตถุประสงค์ที่จะค้นคว้า และวิจัยเพื่อเผยแพร่ ส่งเสริม แลกเปลี่ยนความรู้ พัฒนา อนุรักษ์ และให้บริการทางวิชาการให้เป็นคุณประโยชน์แก่ประเทศและประชาชน

การกำหนดอำนาจหน้าที่ของสำนักงานราชบัณฑิตยสภา

มาตรา ๘ ให้สำนักงานราชบัณฑิตยสภามีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

- (๑) ค้นคว้า วิจัย และบำรุงสรรพวิชา แล้วนำผลงานที่ได้สร้างสรรค์ออกเผยแพร่ให้เป็นคุณประโยชน์แก่ประเทศและประชาชน
- (๒) ติดต่อแลกเปลี่ยนความรู้และประสานงานทางวิชาการกับองค์การปราชญ์และสถาบันทางวิชาการอื่นๆ ทั้งในประเทศและต่างประเทศ
- (๓) ให้ความเห็น คำแนะนำ และคำปรึกษาทางวิชาการแก่นายกรัฐมนตรีหรือคณะรัฐมนตรี
- (๔) จัดการศึกษาอบรมและพัฒนาทางวิชาการเกี่ยวกับภาษาไทย ภาษาไทยถิ่น และสาขาวิชาตามมาตรา ๑๐ และให้ประกาศนียบัตรชั้นสูง ประกาศนียบัตร สัมฤทธิบัตร และวุฒิปัตร์แก่ผู้สำเร็จการศึกษาอบรมและพัฒนาทางวิชาการ ทั้งนี้ ตามข้อบังคับราชบัณฑิตยสภา
- (๕) ให้บริการทางวิชาการแก่ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานอิสระตามรัฐธรรมนูญ องค์การมหาชน หน่วยงานอื่นของรัฐ สถาบันการศึกษา หน่วยงานของเอกชน และประชาชน
- (๖) ดำเนินงานเกี่ยวกับการจัดทำพจนานุกรม สารานุกรม อักษรานุกรม อนุกรมวิธาน การบัญญัติศัพท์วิชาการสาขาต่างๆ รวมทั้งการจัดทำพจนานุกรมศัพท์วิชาการภาษาต่างประเทศเป็นภาษาไทย และงานวิชาการอื่นๆ
- (๗) กำหนดหลักเกณฑ์ต่างๆ เกี่ยวกับการใช้ภาษาไทย การอนุรักษ์ภาษาไทย มิให้แปรเปลี่ยนไปในทางที่เสื่อม การส่งเสริมภาษาไทยซึ่งเป็นเอกลักษณ์ของชาติให้ปรากฏเด่นชัดยิ่งขึ้น
- (๘) ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการแปลสรรพวิชาจากภาษาอื่นเป็นภาษาไทยหรือจากภาษาไทยเป็นภาษาอื่น
- (๙) จัดสวัสดิการ การสงเคราะห์และสิทธิประโยชน์อื่นแก่สมาชิกราชบัณฑิตยสภา ทั้งนี้ตามระเบียบราชบัณฑิตยสภา
- (๑๐) ปฏิบัติการอื่นตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของสำนักงานราชบัณฑิตยสภา

การกำหนดการแบ่งงาน

มาตรา ๙ ให้แบ่งงานทางวิชาการของราชบัณฑิตยสภาออกเป็นสำนัก ดังนี้

- (๑) สำนักธรรมศาสตร์และการเมือง
- (๒) สำนักวิทยาศาสตร์
- (๓) สำนักศิลปกรรม

การจัดตั้งสำนักขึ้นใหม่ การยุบ การรวม การเปลี่ยนชื่อ หรือการแยกสำนัก ให้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกา

หมวด ๒ สมาชิก

มาตรา ๑๒ ราชบัณฑิตยสภามีสมาชิก ๓ ประเภท คือ

๑. ภาคีสมาชิก เป็นผู้มีคุณสมบัติและคุณสมบัติตามที่กำหนดที่สมัครเข้าทำการร่วมกับราชบัณฑิตยสภา

๒. ราชบัณฑิต เป็นภาคีสมาชิกที่ได้รับคัดเลือกให้เป็นราชบัณฑิต ซึ่งนายกรัฐมนตรีจะนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณามีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งเป็นราชบัณฑิตโดยคำแนะนำของราชบัณฑิตยสภา

๓. ราชบัณฑิตกิตติมศักดิ์ ได้แก่ บุคคลผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งมีชื่อเสียงเกียรติคุณดีเด่นเป็นที่ประจักษ์ในประเพณีวิชาสาขาใดสาขาหนึ่งที่อยู่ในหน้าที่ของราชบัณฑิตยสภา และได้ให้ความร่วมมือปฏิบัติงานทางวิชาการ อันเป็นประโยชน์แก่กิจการของราชบัณฑิตยสภา ซึ่งนายกรัฐมนตรีจะนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งเป็นราชบัณฑิตกิตติมศักดิ์ โดยคำแนะนำของราชบัณฑิตยสภา

การกำหนดสิทธิและประโยชน์ของสมาชิกราชบัณฑิตยสภา

มาตรา ๒๐

(๑) ภาคีสมาชิก

(ก) รับเงินอุปการะ สวัสดิการ การสงเคราะห์และสิทธิประโยชน์อื่นตามระเบียบราชบัณฑิตยสภา

(ข) ประดับเข็มเครื่องหมายตามระเบียบราชบัณฑิตยสภา

(ค) เข้าร่วมประชุมและแสดงความคิดเห็นหรืออภิปรายในการประชุมสำนักหรือประชุมราชบัณฑิตยสภา แต่ไม่มีสิทธิออกเสียงลงคะแนน

(๒) ราชบัณฑิต

(ก) รับเงินอุปการะ สวัสดิการ การสงเคราะห์และสิทธิประโยชน์อื่นตามระเบียบราชบัณฑิตยสภา

(ข) ประดับเข็มเครื่องหมายตามระเบียบราชบัณฑิตยสภา

(ค) ได้รับความยกย่องในงานพระราชพิธี งานพิธี หรือสโมสรสันนิบาตของทางราชการ เสมอด้วยข้าราชการซึ่งดำรงตำแหน่งอธิบดี

(ง) เข้าร่วมประชุมและแสดงความคิดเห็นหรืออภิปรายในการประชุมสำนักหรือการประชุมราชบัณฑิตยสภาและมีสิทธิออกเสียงลงคะแนน

(๓) ราชบัณฑิตกิตติมศักดิ์

(ก) ประดับเข็มเครื่องหมายตามระเบียบราชบัณฑิตยสภา

(ข) ได้รับความยกย่องในงานพระราชพิธี งานพิธี หรือสโมสรสันนิบาตของทางราชการ เสมอด้วยข้าราชการซึ่งดำรงตำแหน่งอธิบดี

(ค) เข้าร่วมประชุมในการประชุมราชบัณฑิตยสภาในฐานะที่ปรึกษา

การกำหนดให้มีกองทุนสวัสดิการสมาชิกราชบัณฑิตยสภา เพื่อสะสมทุนและใช้จ่ายในการจัดสวัสดิการ

มาตรา ๒๑ ให้มีกองทุนสวัสดิการสมาชิกราชบัณฑิตยสภาขึ้นเพื่อสะสมทุนและใช้จ่ายในการจัดสวัสดิการ การสงเคราะห์และสิทธิประโยชน์อื่นแก่สมาชิกราชบัณฑิตยสภาโดยอาจมีรายได้ ดังต่อไปนี้

- (๑) เงินค่าธรรมเนียมสมาชิกตามอัตราและระยะเวลาจ่ายที่ราชบัณฑิตยสภากำหนด
- (๒) รายได้ตามมาตรา ๓๑ วรรคสอง ตามจำนวนที่ราชบัณฑิตยสภากำหนดให้ส่งเข้ากองทุน
- (๓) รายรับจากการจัดกิจกรรม หรือการจัดบริการของกองทุนสวัสดิการ
- (๔) เงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้บริจาคให้
- (๕) เงินอุดหนุนหรือรายได้อื่นตามที่รัฐบาล หรือหน่วยงานของรัฐจัดสรรให้
- (๖) รายได้อื่น
- (๗) ดอกผลของเงินหรือทรัพย์สินของกองทุน

รายได้ของกองทุนสวัสดิการสมาชิกราชบัณฑิตยสภาไม่เป็นรายได้ที่ต้องนำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน ให้การบริจาคให้กองทุนสวัสดิการสมาชิกราชบัณฑิตยสภาได้รับยกเว้นภาษีเงินได้เช่นเดียวกับการบริจาคให้แก่กองทุนสวัสดิการภายในส่วนราชการ

การบริหาร การเงิน การบัญชีและการตรวจสอบของกองทุนสวัสดิการสมาชิกราชบัณฑิตยสภา ให้เป็นไปตามระเบียบราชบัณฑิตยสภา

หมวด ๓ ราชบัณฑิตยสภา

การกำหนดให้มีราชบัณฑิตยสภา

มาตรา ๒๔ ให้มีสภาขึ้นในสำนักงานราชบัณฑิตยสภา เรียกว่า “ราชบัณฑิตยสภา” ประกอบด้วย

- (๑) นายกราชบัณฑิตยสภาตามมาตรา ๒๕ วรรคหนึ่ง เป็นนายกสภา
- (๒) อุปนายกราชบัณฑิตยสภาสองคนตามมาตรา ๒๕ วรรคหนึ่ง เป็นอุปนายกสภา
- (๓) ราชบัณฑิตทุกคน เป็นกรรมการสภา

ให้เลขาธิการราชบัณฑิตยสภาเป็นเลขานุการสภา และรองเลขาธิการราชบัณฑิตยสภาเป็นผู้ช่วยเลขานุการสภา

มาตรา ๒๕ ให้ราชบัณฑิตยสภาประชุมเลือกราชบัณฑิตเพื่อแต่งตั้งเป็นนายกราชบัณฑิตยสภา คนหนึ่ง และเป็นอุปนายกราชบัณฑิตยสภาสองคน แล้วเสนอชื่อไปยังนายกรัฐมนตรีเพื่อนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง

หลักเกณฑ์ และวิธีการในการเลือกนายกราชบัณฑิตยสภา และอุปนายกราชบัณฑิตยสภา ให้เป็นไปตามข้อบังคับราชบัณฑิตยสภา

การกำหนดอำนาจหน้าที่ของนายกราชบัณฑิตยสภา

มาตรา ๒๖ นายกราชบัณฑิตยสภามีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

- (๑) เป็นผู้แทนของราชบัณฑิตยสภาในการดำเนินงานตามมาตรา ๘ (๒) และ (๓)
- (๒) กำกับดูแลการปฏิบัติงานของราชบัณฑิตยสภาทางด้านวิชาการให้เป็นไปตามนโยบาย

ข้อบังคับ ระเบียบ และมติของราชบัณฑิตยสภา

- (๓) แต่งตั้งคณะกรรมการตามมาตรา ๓๖

มาตรา ๒๗ อุปนายกราชบัณฑิตยสภามีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

- (๑) ปฏิบัติหน้าที่แทนนายกราชบัณฑิตยสภาตามที่นายกราชบัณฑิตยสภามอบหมาย
- (๒) เป็นผู้รักษาการแทนนายกราชบัณฑิตยสภา ในกรณีที่ไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งนายกราชบัณฑิตยสภา

หรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้

การกำหนดวาระการดำรงตำแหน่ง

มาตรา ๒๘ นายกราชบัณฑิตยสภาและอุปนายกราชบัณฑิตยสภา มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสองปี และอาจได้รับเลือกใหม่อีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งเกินสองวาระติดต่อกันมิได้

ในกรณีที่นายกราชบัณฑิตยสภาหรืออุปนายกราชบัณฑิตยสภาพ้นจากตำแหน่งตามวาระให้นายกราชบัณฑิตยสภาหรืออุปนายกราชบัณฑิตยสภาซึ่งพ้นจากตำแหน่งคงอยู่ในตำแหน่งจนกว่านายกราชบัณฑิตยสภาหรืออุปนายกราชบัณฑิตยสภา แล้วแต่กรณี ซึ่งได้รับเลือกใหม่เข้ารับหน้าที่

การกำหนดอำนาจหน้าที่ของราชบัณฑิตยสภา

มาตรา ๓๑ ราชบัณฑิตยสภามีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

- (๑) วางนโยบายในการดำเนินงานด้านวิชาการตามอำนาจหน้าที่ของสำนักงานราชบัณฑิตยสภา
- (๒) พิจารณาให้ความเห็นชอบในการจัดตั้ง การยุบ การรวม การเปลี่ยนชื่อ หรือการแยกสำนัก
- (๓) พิจารณาให้ความเห็นชอบในการกำหนดประเภทวิชาของสำนักและการแบ่งวิชาแต่ละประเภทออกเป็นสาขาวิชาต่างๆ

(๔) พิจารณาให้ความเห็นชอบในการออกข้อบังคับ และระเบียบเกี่ยวกับการดำเนินงานของราชบัณฑิตยสภา

(๕) เลือกนายกราชบัณฑิตยสภา อุปนายกราชบัณฑิตยสภา รวมทั้งมีมติให้ความเห็นชอบในการเสนอแต่งตั้งราชบัณฑิตและราชบัณฑิตกิตติมศักดิ์

(๖) พิจารณาให้ความเห็นชอบและอนุมัติในเรื่องที่เกี่ยวกับกิจการของราชบัณฑิตยสภาตามที่นายกราชบัณฑิตยสภาเสนอ

(๗) ออกข้อบังคับว่าด้วยการเรียกเก็บค่าใช้จ่าย ค่าธรรมเนียมและค่าบริการในการให้บริการทางวิชาการและการจัดการศึกษาอบรมและพัฒนาทางวิชาการ และข้อบังคับอื่น

(๘) ปฏิบัติการอื่นตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของราชบัณฑิตยสภา

บรรดารายได้ที่ได้รับจากการเรียกเก็บค่าใช้จ่าย ค่าธรรมเนียมและค่าบริการในการให้บริการทางวิชาการและการจัดการศึกษาอบรมและพัฒนาทางวิชาการ ให้นำไปใช้จ่ายในการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ของราชบัณฑิตยสภาและตามมาตรา ๘ โดยไม่ต้องนำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน

การกำหนดการประชุม

มาตรา ๓๒ การประชุมราชบัณฑิตยสภาให้เป็นไปตามข้อบังคับราชบัณฑิตยสภา

ให้มีการประชุมราชบัณฑิตยสภาอย่างน้อยปีละสี่ครั้ง เพื่อปรึกษา พิจารณาและดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้

การกำหนดให้ราชบัณฑิตแต่ละสำนักประชุมกันเลือกราชบัณฑิตในสำนักของตน

มาตรา ๓๓ ให้ราชบัณฑิตแต่ละสำนักประชุมกันเลือกราชบัณฑิตในสำนักของตนเป็นประธานสำนักคนหนึ่ง และเป็นเลขานุการสำนักคนหนึ่ง แล้วให้นายกราชบัณฑิตยสภาเสนอชื่อไปยังนายกรัฐมนตรีเพื่อแต่งตั้งโดยประกาศราชบัณฑิตยสภา

หลักเกณฑ์ และวิธีการเลือกประธานสำนักและเลขานุการสำนัก ให้เป็นไปตามข้อบังคับราชบัณฑิตยสภา

การกำหนดวาระการดำรงตำแหน่ง และเหตุแห่งการพ้นจากตำแหน่ง

มาตรา ๓๔ ประธานสำนักและเลขานุการสำนักมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสองปี และอาจได้รับเลือกใหม่อีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งเกินสองวาระติดต่อกันมิได้

การกำหนดให้มีคณะกรรมการส่งเสริมกิจการสำนักงานราชบัณฑิตยสภา

มาตรา ๓๗ ให้มีคณะกรรมการกิจการสำนักงานราชบัณฑิตยสภาคณะหนึ่งประกอบด้วย

(๑) นายกราชบัณฑิตยสภา เป็นประธานกรรมการ

(๒) อุปนายกราชบัณฑิตยสภา เป็นรองประธานกรรมการ

(๓) ประธานสำนักและเลขานุการสำนักทุกสำนัก เป็นกรรมการ

(๔) กรรมการซึ่งราชบัณฑิตยสภาแต่งตั้งจากราชบัณฑิตซึ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในด้านการบริหาร ทรัพยากรบุคคล ด้านการบริหารและการจัดการ และด้านกฎหมาย และมีได้เป็นกรรมการตาม (๓) จำนวนสามคน

(๕) เลขาธิการราชบัณฑิตยสภาเป็นกรรมการและเลขานุการ และรองเลขาธิการราชบัณฑิตยสภาเป็น กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

คณะกรรมการกิจการสำนักงานราชบัณฑิตยสภามีอำนาจหน้าที่ดังนี้

(๑) เชื่อมประสานให้มีการปฏิบัติตามทิศทางและนโยบายที่ราชบัณฑิตยสภากำหนด

(๒) ให้คำแนะนำและคำปรึกษาทางวิชาการและบริหารแก่สำนักงานราชบัณฑิตยสภา

(๓) กลั่นกรองเรื่องที่ราชบัณฑิตเสนอก่อนนำเข้าพิจารณาในราชบัณฑิตยสภา

(๔) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ราชบัณฑิตยสภามอบหมาย

การแต่งตั้งและวาระการดำรงตำแหน่งของกรรมการตามวรรคหนึ่ง (๔) การดำเนินงานและ การประชุมของคณะกรรมการตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามข้อบังคับราชบัณฑิตยสภา

มาตรา ๓๘ ให้มีเลขาธิการราชบัณฑิตยสภาคนหนึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการรับผิดชอบ ในการปฏิบัติราชการของสำนักงานราชบัณฑิตยสภา และปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามนโยบาย ข้อบังคับ ระเบียบ มติ หรือคำสั่งของราชบัณฑิตยสภา นายกราชบัณฑิตยสภา และคณะกรรมการกิจการสำนักงาน ราชบัณฑิตยสภา และให้มีรองเลขาธิการราชบัณฑิตยสภาเป็นผู้ช่วยสั่งและปฏิบัติราชการด้วย

ให้เลขาธิการราชบัณฑิตยสภาและรองเลขาธิการราชบัณฑิตยสภาเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ

การแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่งเลขาธิการราชบัณฑิตยสภาให้แต่งตั้งจากราชการพลเรือนสามัญ ซึ่งมีความรู้ความเชี่ยวชาญในสาขาวิชาใดวิชาหนึ่งที่อยู่ในหน้าที่ของสำนักงานราชบัณฑิตยสภาและการบริหาร ราชการแผ่นดิน โดยดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน

บทสรุป

ราชบัณฑิตยสภาเป็นหน่วยงานที่ก่อตั้งมาเป็นระยะเวลานาน มีอำนาจหน้าที่ในการค้นคว้า วิจัย แล้วนำผลงานที่ได้สร้างสรรค์ออกเผยแพร่ ดำเนินงานเกี่ยวกับการจัดทำพจนานุกรม สารานุกรม อักษรานุกรม อนุกรมวิธาน การบัญญัติศัพท์วิชาการต่างๆ รวมทั้งการจัดทำพจนานุกรมศัพท์วิชาการภาษาต่างประเทศ เป็นภาษาไทย ที่สำคัญ คือ เป็นหน่วยงานหลักที่มีหน้าที่กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการใช้ภาษาไทย และการส่งเสริมภาษาไทย เป็นการให้บริการทางวิชาการแก่ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานอิสระ ตามรัฐธรรมนูญ องค์การมหาชน สถาบันการศึกษา หน่วยงานของเอกชน และประชาชน